

Vážené čtenářky, vážení čtenáři,

do rukou se vám dostává letošní druhé číslo Zpráv památkové péče, jež sice není zastřešeno žádným jednotčím tématem, o to pestřejší je jeho záběr, který, jak věříme, zaujme co nejširší okruh zájemců o památkovou problematiku.

Hned vstupní studie Kateřiny Adamcové je vysoce aktuálním, navíc polemicky vyhraněným příspěvkem do diskuse nad současnou praxí obnovy památkově cenných pražských staveb 19. století, jež jsou neoddělitelně spjaty s novodobými českými dějinami a jejichž význam je tak nanejvýš symbolický a jejich obnova společensky bedlivě sledovaná. Do tohoto okruhu patří bezpochyby historická budova Národního muzea. Příspěvek Kateřiny Adamcové, věnovaný obnově fasád a sochařské výzdobě muzea, doufáme, vyvolá diskusi, která by vzhledem k významu památky mohla mít potenciál zakotvit nejen v úzkém okruhu památkářské obce, ale oživit zájem o památkovou problematiku také u širší veřejnosti.

Druhá ze studií věnovaných proměnám významné české památky, konkrétně nymburské radnice z 16. století, důsledně mapuje transformaci stavby až do její dnešní podoby. Na základě detailního průzkumu za využití všech dostupných pramenů, jaký Michaela Ramešová provedla, se podařilo podhalit dobový kontext a individuální kritéria, která se odrážela v konkrétních zásazích na budově i v její pozdější památkové obnově. Třetím příspěvkem věnovaným osudům konkrétní památky je článek Kláry Jenišťové, který rekonstruuje historii synagogy v severomoravských Hranicích a hodnotí proměny, jimiž prošla od dob 2. světové války. V závěru se zamýšlí i nad jejím budoucím využitím s pomocí moderních technologií umožňujících vytvořit virtuální rekonstrukci původní podoby synagogy.

Velmi aktuálním tématem využití moderních technologií pro dokumentaci i virtuální rekonstrukci našich památek se podrobně zabývají ještě dvě studie, zkoumající možnosti využití 3D modelů. V případě prvního článku Ondřeje Hnilice a Ivana Klímy je virtuální 3D model využit pro hypotetickou rekonstrukci původní podoby jezuitské koleje v Telči, v textu Hany Hasníkové, Jiřího Kuneckého a Kateřiny Kulawicové je využití těchto technologií ilustrováno na železničním nádraží v Ostravě-Vítkovicích a na obchodním domě Prior/Kotva v Praze. Článek tak ukazuje, že v současné době, kdy česká poválečná architektura patří k nejohroženějšímu fondu našeho kulturního dědictví, mohou sehrát digitální technologie pro její uchování v naší historické paměti nezastupitelnou roli.

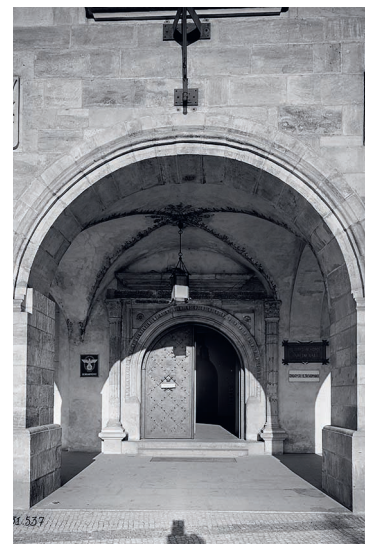
Co se týká časového vymezení, náleží svým tématem do oblasti ohrožené poválečné architektury i statě Veroniky Vicherkové a Martina Strakoše, věnované dosud opomíjeným, zároveň velmi specifickým typům moderní architektury – stavbám využívajícím solární energii a plaveckým bazénům, přičemž na příkladu krytého bazénu v Tachově, využívajícího solární energie k ohřevu vody, lze doložit prolnutí obou těchto typů. Obě statě ukazují, že řada z prezentovaných staveb disponuje pozoruhodnými architektonickými a technologickými kvalitami, které si dnes zaslouží pozornost památkové péče. Rovněž článek Miroslavy Břízové a Karla Fouda upozorňuje na dosud spíše opomíjený památkový potenciál – v tomto případě jde o architekturu budov českých škol z národnostně smíšených oblastí Plzeňska.

Svým tématem mimo pole architektury a památkové péče poněkud vybočuje uměleckohistorická studie Lukáše Veverky, věnovaná bohaté tradici zobrazování jednoho z nejvýznamnějších a historicky nejceněnějších českých měst, kterým je na seznamu UNESCO zapsaná Kutná Hora. Sleduje různé podoby její ikonografie v průběhu 19. století skrze zobrazování rozdílnými vizuálními médii a poukazuje také na jejich vzájemné působení a obohacování.

Jak je již dobrou tradicí Zpráv památkové péče, i v tomto čísle čtenář nalezne kromě rozsáhlých studií také drobnější články, konkrétně rozhovor s Janem Klápštěm o záchraně archeologických památek starého Mostu, článek Radka Ryšánka o dosud u nás málo reflektované problematice restaurování a technologie lakových prací nebo zprávu o objevu renesančního epitafu od Zdeňky Míchalové.

Zajímavé a inspirativní čtení vám přeje

redakce Zpráv památkové péče

OBSAH

MATERIÁLIE, STUDIE

- Kateřina Adamcová*; Oprava a restaurování fasád Národního muzea v Praze
– zamyšlení nad soudobým směřováním péče o památky z kamene / 107
- Michaela Ramešová*; Radnice v Nymburce – proměny památky a její původní vzhled / 116
- Ondřej Hnilica, Ivan Klíma*; Virtuální 3D model jezuitské koleje v Telči / 134
- Hana Hasníková, Jiří Kunecký, Kateřina Kulawiecová*; Dokumentace moderní architektury
moderními technologiemi / 146
- Veronika Vicherková*; Slunce místo uhlí. Počátky solární architektury
v Československu / 154
- Klára Jenišťová*; Osudy synagogy v Hranicích: k historii stavby a koncepci její virtuální
rekonstrukce / 160
- Miroslava Břízová, Karel Foud*; Výstavba českých škol v národnostně smíšených oblastech
v období předmnichovského Československa na příkladech z Plzeňska / 167
- Lukáš Veverka*; Obraz Kutné Hory v 19. století. Mezi kresbou, grafikou,
malbou a fotografií / 173
- Martin Strakoš*; Kryté plavecké bazény a koupaliště druhé poloviny 20. století
a jejich památkový potenciál / 190

RŮZNÉ

- Město z našich měst nejnešťastnější... Rozhovor s archeologem Janem Klápštěm o roli památkové
péče a archeologie při záchraně starého Mostu (*Martin Tomášek, Stanislava Kučová*) 205/
Stručný úvod k lakovým pracím na historickém nábytku v České republice (*Radek Ryšánek*) 209/
„Objev“ epitafu rodiny Jana Hodějovského z Hodějova v Českém Rudolci (*Zdeňka Michalová*) 214/

SEMINÁŘE, KONFERENCE, AKCE

- Alois Musil, antika a České země (*Stanislava Kučová, Martina Veselá, Patrik Líbal, Jiří Musil*) 215/

RECENZE, BIBLIOGRAFIE

- Ottův historický atlas – Praha (*Karel Kibic*) 217/ Zrcadlo moci. Pilíře moci Napoleona Bonaparta
ve vizuálním umění (*Zuzana Ševčíková*) 222/ Dvě nové publikace na téma železniční stavitelství
jako kulturní dědictví (*Karel Hájek*) 223/ Encyklopedie židovských památek Moravy a Slezska
(*Karel Kuča*) 224/ Obraz jako prostředek k prezentaci šlechtického panství v raném novověku
(*Lukáš M. Vytlačil*) 225/

RESUMÉ

- Summary / 226

